

3 (Sem-1/CBCS) PHI HC 2

2019

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI-HC-1026

(Logic—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer : 1×10=10

শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (a) The validity of an argument is dependent on the content of the argument/form of the argument/both content and form of the argument.

যুক্তি এটাৰ বৈধতা যুক্তিটোৰ বিষয়বস্তু/যুক্তিটোৰ আকাৰ/বিষয়বস্তু আৰু আকাৰ দুয়োটাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

- (b) The conclusion of an inductive argument/
deductive argument is always probable.
এটা আগমনাত্মক যুক্তিৰ/নিগমনাত্মক যুক্তিৰ সিদ্ধান্তটো
সদায় সম্ভাৰনামূলক।
- (c) Syllogism is an immediate deductive
inference/mediate deductive inference.
ন্যায় এটা অমাধ্যম নিগমন অনুমান/মাধ্যম নিগমন
অনুমান।
- (d) DISAMIS is the valid mood of first
figure/second figure/third figure of
syllogism.
DISAMIS ন্যায়ৰ প্ৰথম সংস্থান/দ্বিতীয় সংস্থান/তৃতীয়
সংস্থানৰ বৈধ মূৰ্তি।
- (e) The Venn diagrammatic representation of
traditional E proposition/I proposition/
O proposition is $SP \neq 0$.
পৰম্পৰাগত E বচন/I বচন/O বচনৰ ভেনচিত্ৰীয় ৰূপ
হ'ল $SP \neq 0$.
- (f) An empty set is expressed through the
symbol \in / \wedge .
এটা বিজ্ঞ সংহতি \in / \wedge চিহ্নৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা হয়।

- (g) While drawing interlocking circles in Venn
diagram, X is used to indicate the region
which is empty/non-empty.
ভেনচিত্ৰৰ সহায়ত যেতিয়া পৰস্পৰ অন্তৰ্ভুক্ত বৃত্ত অংকন
কৰা হয়, খালী থকা অংশ/খালী নথকা অংশ সূচাবলৈ X
ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
- (h) If A is a subset of B , then it is represented as
 $A \subseteq B / A \in B$.
যদি A , B -ৰ উপসংহতি হয়, তেন্তে ইয়াক
 $A \subseteq B / A \in B$ ৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হয়।
- (i) The figure of a syllogism is determined by
the position of the middle term/minor
term/major term.
ন্যায়ৰ সংস্থান হেতুপদ/পক্ষপদ/সাধ্যপদৰ অৱস্থান
অনুসৰি নিৰ্ধাৰিত হয়।
- (j) In Boolean system, FELAPTON is a
valid/invalid mood.
বুলীয়ান পদ্ধতিতে FELAPTON এটা বৈধ/অবৈধ
মূৰ্তি।

2. Answer the following :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define argument.

যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What do you mean by simplification of proposition?

বচনৰ সবলীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

(c) What is immediate inference?

অমাধ্যম অনুমান কি ?

(d) Give example : Venn diagram.

উদাহৰণ দিয়া : ভেন চিত্ৰ ।

(e) Define set.

সংহতিৰ সংজ্ঞা দিয়া ।

3. Answer any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a short note on argument form.

যুক্তিৰ আকাৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা ।

(b) Distinguish between deductive inference and inductive inference.

নিগমন অনুমান আৰু আগমন অনুমানৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা ।

(c) What are the rules of categorical syllogism? Explain.

নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ নিয়মসমূহ কি কি, বৰ্ণনা কৰা ।

(d) What is Venn diagram? How traditional A, E, I and O propositions are represented with the help of Venn diagram?

ভেনচিত্ৰ কি? পৰম্পৰাগত A, E, I আৰু O বচনসমূহক ভেনচিত্ৰৰ সহায়ত কেনেদৰে উপস্থাপন কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা ।

(e) Who was the pioneer of the concept of set? Distinguish between subset and superset.

সংহতি ধাৰণাটোৰ বাটকটীয়া কোন? উপসংহতি আৰু অধিসংহতিৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা ।

(f) What do you mean by set membership? Explain with examples.

সংহতিৰ সদস্যতা বুলিলে কি বুজা? উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা ॥

4. Why are arguments said to be different from argument forms? Explain with examples. 10

যুক্তিক যুক্তিৰ আকাৰৰ পৰা কিয় পৃথক বুলি কোৱা হয়? উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা ।

(6)

Or/ অথবা

Explain the relation between truth and validity. 10

সত্যতা আৰু বৈধতাৰ মাজত থকা সম্পৰ্কটো ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain with examples the fallacies associated with the rules of syllogism. 10

উদাহৰণৰ সহায়ত ন্যায়ৰ সৈতে জড়িত দোষসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ অথবা

Translate the following sentences into logical proposition : $2\frac{1}{2} \times 4 = 10$

তলত দিয়া বাক্যসমূহ তৰ্কবিজ্ঞানসম্মত বচনলৈ ৰূপান্তৰ কৰা :

(A/E/I/O)

(a) Every mother is loving.
প্রত্যেকগৰাকী মাতৃয়েই মৰমিয়াল।

(b) Any man cannot be poet.
যি কোনো মানুহেই কবি হ'ব নোৱাৰে।

(c) Most of the members are present in the meeting.
অধিকাংশ সদস্যই সভাত উপস্থিত আছে।

(d) Virtuous alone are happy.
কেৱল ধাৰ্মিকসকলেই সুখী।

(7)

6. Explain with example the Venn diagrammatic technique to test the validity of syllogism. 10

ভেনচিত্ৰীয় পদ্ধতিৰ সহায়ত কেনেদৰে ন্যায় অনুমানৰ বৈধতা প্ৰমাণ কৰিব পাৰি, উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

Or/ অথবা

Prove the validity of the following syllogistic arguments with the help of Venn diagrams : 10

তলত দিয়া ন্যায়িক যুক্তিসমূহৰ বৈধতা ভেনচিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰমাণ কৰা :

(a) Some philosophers are mathematicians.

All scientists are mathematicians.

∴ Some scientists are philosophers.

কিছুমান দাৰ্শনিক হয় অংকশাস্ত্ৰবিদ।

সকলো বিজ্ঞানী হয় অংকশাস্ত্ৰবিদ।

∴ কিছুমান বিজ্ঞানী হয় দাৰ্শনিক।

(b) All humans are mammals.

No humans are cats.

∴ No cats are mammals.

সকলো মানুহ হয় স্তনপায়ী জীৱ।

কোনো মানুহ নহয় মেকুৰী।

∴ কোনো মেকুৰী নহয় স্তনপায়ী জীৱ।

7. Explain different operations on set with suitable examples. 10

উপযুক্ত উদাহরণৰ সৈতে সংহতিৰ বিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়াসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Symbolize the following statements by means of set notation : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া উক্তিৰোৰ সংহতি তত্ত্বৰ সহায়ত প্ৰতীকাত্মক ৰূপত প্ৰকাশ কৰা :

- (a) All philosophers are logicians.

সকলো দাৰ্শনিক হয় তৰ্কশাস্ত্ৰবিদ।

- (b) Some mathematicians are not logicians.

কিছুমান অংকশাস্ত্ৰবিদ নহয় তৰ্কশাস্ত্ৰবিদ।

- (c) No horses are cows.

কোনো ঘোঁৰা নহয় গৰু।

- (d) All Americans are clean and strong.

সকলো আমেৰিকাবাসী হয় পৰিস্কাৰ আৰু শক্তিশালী।

- (e) Some Indians drink both coffee and tea.

কিছুমান ভাৰতীয়ই কফি আৰু চাহ দুয়োটা খায়।

2019

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI-HC-1016

(Indian Philosophy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×10=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name two Āstika schools of Indian Philosophy which do not believe in God.

ঈশ্বৰৰ ওপৰত বিশ্বাস নকৰা ভাৰতীয় দৰ্শনৰ দুটা আন্তিক
সম্প্ৰদায়ৰ নাম লিখা।

(b) Which school is called Jñāna Mīmāṃsā?

কোনটো সম্প্ৰদায়ক জ্ঞান মীমাংসা বুলি কোৱা হয় ?

(c) What is the term used in Indian Philosophy for commentary on commentary of a Sūtra?

ভাৰতীয় দৰ্শনত সূত্রভাষ্যৰ ওপৰত লিখা ভাষ্যক বুজাবলৈ কি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

(d) Name the author of *Brahma-sūtra*.

ব্ৰহ্মসূত্রৰ লেখকৰ নাম লিখা।

(e) Name the school that holds the view that consciousness is a quality of living body that is product of matter.

চেতনাক পদাৰ্থৰ পৰা উৎপন্ন হোৱা এটা গুণ বুলি মত পোষণ কৰা সম্প্ৰদায়টোৰ নাম লিখা।

(f) Name any two steps in Eight-fold path of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ অষ্টাংগিক মাৰ্গৰ যি কোনো দুটা স্তৰৰ নাম লিখা।

(g) Name the Jaina terms for medium of motion and rest.

জৈন দৰ্শনত গতি আৰু স্থিৰতাৰ মাধ্যমক বুজাবলৈ কি শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

(h) The concept of Āśrava is associated with which school in Indian Philosophy?

'আশ্ৰৱ'ৰ ধাৰণাটো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে জড়িত ?

(i) Which of the Buddhist school holds that external world is an idea of the mind?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ে বাহ্যিক জগতখনক মনৰ ধাৰণা বুলি ধৰে ?

(j) Name the Buddhist school that holds that external objects are directly perceived.

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ৰ মতে বাহ্যিক বস্তুক প্ৰত্যক্ষৰ মাধ্যমেৰে সাক্ষাৎ ৰূপত জনা যায় ?

2. Give short answer to the following questions : 2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) How do the Cārvākas explain uniformities of nature in the absence of an underlying universal law?

চাৰ্বাকসকলে এক অন্তৰ্নিহিত সাৰ্বিক বিধিৰ অনুপস্থিতিত কিদৰে প্ৰকৃতিৰ এককপতা ব্যাখ্যা কৰিছে ?

(b) What are Guṇa and Paryāya according to Jaina?

জৈন মতে গুণ আৰু পৰ্যায় কি ?

(c) What is Pañcaskandhas of the Buddhist?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মতে পঞ্চকন্ডক কি ?

(d) Why does Nāgārjuna call 'Śūnyavāda' as the middle path?

নাগাৰ্জুনে 'শূন্যবাদ'ক কিয় মধ্যম পছা বুলি কৈছে ?

(4)

(e) Why is Yogācāra view called Vijñānavāda?

যোগাচাৰব মতক কিয় বিজ্ঞানবাদ বুলি কোৱা হয় ?

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

নিম্নলিখিতসমূহৰ চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Meaning and scope of Indian Philosophy

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ অৰ্থ আৰু পৰিসৰ

(b) Cārvāka's concept of Soul

চাৰ্বাকৰ আত্মা-সম্পৰ্কীয় ধাৰণা

(c) Jaina concept of Soul

জৈনৰ আত্মাৰ ধাৰণা

(d) Buddhist Nirvāṇa

বৌদ্ধ দৰ্শনত নিৰ্বাণ

(e) Theory of non-existence of Soul

আত্মাৰ অস্তিত্বহীনতাবাদ

(f) Bāhya-anumeya-vāda

বাহ্য-অনুমেয়-বাদ

20A/583

(Continued)

(5)

4. Answer the following questions :

10×4=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a note on development of Indian Philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Or / নাইবা

What are the common characters of Indian systems? Discuss.

ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়সমূহৰ সাধাৰণ লক্ষণসমূহ কি কি ? আলোচনা কৰা।

(b) Give an account of Jaina Syādvāda.

জৈন স্যাৎবাদ সম্পৰ্কে এটি বিৱৰণ আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

Explain Anekāntavāda of Jains.

জৈনসকলৰ অনেকান্তবাদ মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss Buddhist doctrine of Universal change.

বৌদ্ধসকলৰ সাৰ্বিক পৰিৱৰ্তন-সম্পৰ্কীয় মতবাদটো আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Write an essay on the theory of Dependent origination.

প্ৰতীত্যসমুৎপাদৰ বিষয়ে এখন বচনা লিখা।

20A/583

(Turn Over)

(d) Elucidate Mādhyamika theory of Śūnya.

মাধ্যমিক শূন্যবাদ সম্পর্কে ব্যাখ্যা কবা ।

Or / নাইবা

State and explain Vijñānavāda.

বিজ্ঞানবাদ সম্পর্কে ব্যাখ্যা কবা ।
